

ЧЕТВЪРТО ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ "ИВАН ВАЗОВ"
3400 Монтана, ул "Княз Ал. Батенберг" № 48, тел./факс: 96 303 320
E- mail: ou_ivanvazov4 @ abv.bg

Утвърдени:
със заповед № РД -09-185/ 07.09.2018г.
Директор:

/ Ваня Велизарова /

СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ

2016г. – 2020г.

I. УВОД

Съвременното българско училище осъществява социално-педагогическите си функции в сложна и бързо променяща се конкурентна среда.

Времето, в което живеем, се характеризира с демографска и ценностна криза и бързото развитие и навлизане на информационно-комуникативните технологии във всички сфери на икономиката, бита и обществения живот. Разкриват се неподозирани възможности за извличане на информация и знания, преобразяват се представите ни за комуникиране във времето и пространството. Не случайно днешната епоха се определя като епоха на знанието. Знанието - като генератор на промените и основа за развитие на обществените ценности.

Новите реалности и налагане на европейската образователна конвенция „Учене през целия живот” ,създават необходимост от непрекъснато пошиване на професионалната квалификация и откриват възможности за поддържане на висока конкурентна способност и кариерно развитие.

Ние, сме убедени, че всеки човек трябва да може да се възползва от откритите образователни перспективи по собствен избор.Трябва да осъзнаем новата мисия на училището като организатор ,създаващ условия за личностно развитие и кариерно ориентиране на учениците ,чрез формиране на ключови компетентности и повишаване качеството на ОВП.

Призванието на учителя да обучава всички.Да работи за възстановяването и хармонизирането на училищната с постоянно изменящата се външна среда.

Да работим водени от идеята за съпричастност и партньорство с родители, институции, обществени и неправителствени организации за осъществяване на целите и задачите, произтичащи от влезлия в сила от 1.08.2016 ЗПУО . Равният достъп до образование е израз на политиката за прилагане на личностен подход, в съобразяване с индивидуалните особености и различия на всяко дете. Качественото образование се свежда не само до усвояване на знания, но и до развитие на личността, създаване на условия за изява на нейните творчески и индивидуални способности с цел добра социализация и реализация.

Колективът на IV то ОУ отчита въздействието на новите реалности върху мисията и целите на училището в условията на „Общество на знания”.Осъзнава значението на стратегическото планиране като средство за мотивиране на училищния колектив.

Настоящата Стратегия за развитие на училището е съобразена с ДОС , разработената и приета през 2016 г., очертаваща главните насоки и приоритети за развитие на институцията и определя действието ѝ до 2020 г.

Очакваният резултат от прилагането на стратегията е да се постигне високо качество на образователните услуги в IV ОУ "Иван Вазов" град Монтана на базата на непрекъснатото самоусъвършенстване и квалификация на колегията, за създаване и прилагане на иновации в обучението, за постигане модела на активно участие на учениците в образователния процес и насърчаване отговорността за тяхното развитие.

РЕФЕРЕНТНИ ДОКУМЕНТИ

- Стратегията за развитие на IV ОУ „Иван Вазов”– гр.Монтана се основава на принципите и насоките на ЗПУО, приоритетите на МОН и РУО- Монтана и спецификата на училището.
- Стратегията е изработена в съответствие с изискванията на чл.263 ал.1, т.1 от ЗПУО и е гласувана на заседание на ПС.
- Стратегията за развитие на училището се основава на приоритетите, целите и стандартите, заложи в следните документи:
  1. Стратегията „ Европа 2020”
  2. Програма за управление на правителството на РБългария за периода 2017-2021г.,вкл.ПМС 100/08.06.2018г.
  3. Национална програма за насърчаване и повишаване на грамотността (2014-2020)
  4. Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013-2020г.).
  5. Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства(2015-2020).
  6. Национална програма за интеграция на деца със специални образователни потребности.
  7. Конвенция на ООН за правата на детето.
  8. Закон за закрила на детето.
  9. Национална стратегия за ефективно прилагане на ИКТ в българските училища(2014-2020).

10.Национална квалификационна рамка за развитие на педагогическите специалисти и програма „Учене през целия живот“.

11.Други национални и международни нормативни документи, свързани с развитието на образованието

В унисон с посочените документи в центъра на образователния процес се поставя детето с неговите заложи, интереси и потребности.

КРАТКИ ИСТОРИЧЕСКИ ДАННИ

Четвърто ОУ е общообразователно общинско училище. То е създадено през 1968 година и приема името на патриарха на българската литература – Иван Вазов. В училището се обучават ученици от първи до седми клас. Като основни групи в него си взаимодействат ученици, учители, родители, управленчески екип. От месец януари 2007 година е на делегиран бюджет.

В Четвърто ОУ се извършва качествен образователно-възпитателен процес /ОВП/. Учениците ни са конкурентноспособни. Като много добър резултат е високата успеваемост на завършващите четвърти и седми клас. Приемът в професионалните и профилираните гимназии показва това.

Обучението се провежда на двусменен режим според графика на училището II – VII клас, а първи клас е първа смяна. Училището разполага кабинети по ИТ, езиков кабинет и класни стаи, чието оборудване е с мотото „Класната стая за всеки ученик“. Спортната база е на много добро ниво. Материално – техническата база се стопанисва от III и IV ОУ. Учебната среда се оптимизира по посока включващо образование и целодневна организация на учебния ден. Материалната база е остаряла, но ние се стремим непрекъснато да я подобряваме. В последните години със средства от делегирания бюджет успяхме да променим част от интериора на училището.

На фона на демографската криза ,безработицата и по-ниския жизнен стандарт,броя на учениците в последните няколко години е относително стабилен /над 500/ ,а за новата учебна година стартираме със завишен брой /547/.

• Паралелки

През изтеклата 2017/2018 година се сформираха 24 паралелки със средната пълняемост 23 ученици. През годината в училището се обучаваха **572** ученици, в т.ч., в начален етап – **366** ученици и в прогимназиален етап - **206** ученици,от които **572** успешно завършиха учебната година. Неприбрани ученици – няма. Средният годишен

успех е много добър **5,37**. Самостоятелният облик на училището се рамкира: от осигуряването на включваща среда и ресурсно подпомагане за интегративното обучение на деца от различен етнос и със специални образователни потребности; развиване на граждански и културни компетентности; умения за междуличностно общуване и за самостоятелно учене; децентрализираното училищно управление и екипност в работата

Учебната 2018/2019 година стартира при оптимален капацитет за обучение и следната пълняемост :

- I - IV клас : 14 паралелки, 334 ученици
  - V-VII клас : 9 паралелки, 213 ученици ;
  - I-VII клас : 23 паралелки, 547 ученици ;
  - ЦДО I клас : 2 групи ;
  - ЦДО II клас : 2 групи ;
  - ЦДО III клас : 2 група;
  - ЦДО IV клас : 1 група.
- Логопед : 6 групи от I – II клас

Средната пълняемост на паралелките през текущата учебна година е 24 ученици. Прогнозата за следващите учебни години е показателят пълняемост да се повиши, което ще оптимизира бюджетните разходи.

Завършващите седми клас учениците продължават в по-горна степен на 100%, в профилирани и професионални гимназии или СОУ.

През изминалата учебна година се проведе външно оценяване за учениците IV – VII клас. Резултатите показват високи постижения и конкурентноспособност на нашите ученици .

I. АНАЛИЗ

1.1 На външната среда на училището – PEST-анализ.

Безспорно е негативното влияние на множество фактори от социалната среда върху всички участници в училищната общност. Само констатирането на духовен хаос, нарушена йерархия на ценностната система, водещи до лоша дисциплина, неприемливо поведение, липса на позитивни мотиви и нагласи не е достатъчно. Училището ни

трябва да потърси начини и пътища да преодолее нихилизма и адекватно да реагира, адаптирайки се към бързо променящите се реалности и тенденции. Налага се по-голям практицизъм, промяна на целите, мотивацията, стереотипите, стила на работа и учене на учители и ученици. Това е необичайно трудна задача и решаването ѝ засяга всеки от нас.

Основни външни фактори	Състояние	Перспектива
Политически	Закон за предучилищното и училищното образование. Програма за управлението на правителството на РБългария за периода 2017/2021г., вкл. Изпълнение на ПМС100/08.06.2018 г. Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2016-2021) Национална програма за насърчаване и повишаване на грамотността (2014-2020) Различно отношение към учителя и ученика, реален приоритет на образованието и ясни критерии за категоризация на училищата в страната.	Промяна в организацията, формите и методите на обучение. Нова организация на училищната мрежа. Висок рейтинг на ОУ „Иван Вазов”. Грижа за всяко дете – доброволно избирателно ангажиране в класни и извънкласни дейности.

Икономически	Нестабилна икономика и продължаваща икономическа криза. Липсват инвестиции. Неработещи предприятия. Миграция на трудови ресурси в чужбина и други региони. Слаб в икономическо отношение регион. Ниски доходи на семействата. Висок % на безработни родители.	Евро фондове. Трансгранично сътрудничество. Разкриване на работни места. Привличане на капитали и отпускане кредити за бизнес. Разработване ефективна Икономическа програма на региона. Помощ от правителството за развитие на инфраструктурата.
Социални	Влошаване на демографските показатели. Ниска заинтересованост и отговорност на родителите. Отрицателно влияние на средата върху възпитанието на учениците и мотивите за учене.	Ефективна социална програма на правителството. Стимули за ученици и родители с добри резултати.
Технологични	Подобряване на технологичното обезпечаване на образователния процес. Успешна политика на МОН за внедряването на ИКТ в училище. Промяна на нагласи и стереотипи в съответствие с изискванията и потребностите на обществото.	Много добра материална база, създаваща условия за повишаване на ефективността на обучението. Запазване на паралелките. Стремеж към повишаване качеството на обучението на основата на иновативното мислене.

Изводи:

В близките няколко години икономическата и социална ситуация и тенденции няма да се променят драстично, поради което трябва да се обединим в усилията си да намалим негативното им влияние върху себе си и върху нашите възпитаници.

1.2.SWOT - анализ

1.ПРИЕМ В УЧИЛИЩЕ	
Силни страни	Слаби страни
▪ Броят на учениците в началото на учебната 2018/2019 година е 547. В сравнение с учебната 2017/2018 год. същият е намалял с 24 ученика, поради въведени критерии и квотен принцип за прием в първи клас . ▪ Устойчива тенденция-приемът в I-ви клас с голям брой деца, кандидатстващи за едно място. В първи клас са постъпили 66 ученици, разпределени в 3 паралелки. ▪ Много добро представяне на изпитите след VII клас - от 57 ученици, завършили VII клас 57 са приети в профилирани паралелки в училища с прием след VII клас.	

Възможни заплахи	Възможности за решаване на проблема
▪ Демографската криза и липсата на работни места в региона могат да окажат влияние върху броя деца, постъпващи в училищата в града. ▪ По-голяма конкуренция между училищата за привличане на повече ученици.	▪ Осигуряване на достъпно и качествено образование, съчетаващо училищните и национални традиции с европейските тенденции. ▪ Още по-широко използване на информационните и комуникационните технологии в преподаването /Стратегия „Европа 2020”–цифрово общество/ ▪ Организиране и провеждане на ежегодна рекламна кампания с цел популяризиране на достиженията на училището и привличане на нови ученици и съмишленици. Всяка учебна година екипът ще разработва рекламна стратегия, която след разглеждане и гласуване от ПС ще се провежда по утвърден план. ▪ Допитване до родителската общност за идеи и предложения за въвеждането на допълнителни часове, извънкласни форми, желани от тях.
2. УЧЕНИЦИ	
Силни страни	Слаби страни
▪ Броят на учениците в началото на учебната 2018/2019 година е 547, разпределени в 23 паралелки. ▪ Средната пълняемост на паралелките е - 24 ученици, което е предпоставка за добра ефективност на материалните разходи на училището. ▪ В сравнение с учебната 2017/2018год. броят на учениците е	

намалял с 25 , а всички 572 ученици от изминалата година завършват , а седмоласниците се реализират успешно . ▪ Има възможност за осигуряване на специализирани материали за работа с деца със СОП и обучителни трудности – специфични помагала, дидактични материали, техническо оборудване /за децата със сензорно увреждане/. ▪ Няма отпаднали от училище ученици. ▪ През учебната 2017/2018 са допуснати 15893,67 извинени отсъствия или 28,40 отсъствия на ученик и 267 неизвинени отсъствия или 0.47-на ученик. ▪ Пътуващите ученици през тази учебна година са 19. За учениците от кв. Кошарник е осигурен транспорт с автобус, а останалите ученици пътуват с други превозни средства. ▪ За ученици от начална образователна степен е осигурена целодневна организация на обучение и столово хранене за посещаващите ЦДО.	
Възможни заплахи	Възможности за решаване на проблема
▪ Намаляване броя на учениците .	▪ Екипна работа както за общата, така и за допълнителната подкрепа на личностното развитие на учениците.
3. УЧЕНИЦИ НАКАЗАНИЯ	
Силни страни	Слаби страни
▪ Реализиране превенция на насилието и агресията сред учениците и утвърждаване на позитивни модели на	

поведение. ▪ Създаване на подкрепяща среда за деца и ученици, склонни към насилие и агресия. ▪ За учебната 2018/2019 година се наказан 3 ученик .	
Възможни заплахи	Възможности за решаване на проблема
▪ Намаляване броя на наказаните ученици.	▪ Училищни екипи да разработват и прилагат цялостни политики за подкрепа за личностно развитие на детето и ученика, изграждане на позитивен организационен климат. ▪ Утвърждаване на позитивна дисциплина и развитие на училищната общност. ▪ Осигуряването на достатъчно възможности за подкрепа и коригиране на поведението на децата и учениците преди и едновременно с налагането на санкции.
4. КАДРОВИ РЕСУРСИ	
Силни страни	Слаби страни
▪ Учебният процес се осъществява от 40 правоспособни учители, двама лектори и 8 непедagogически персонал. ▪ От тях 33 са с образователно-квалификационна степен магистър, 2 – бакалавър и 6 – професионален бакалавър. ▪ В училище работят 4 учители, 30 старши учители, 2 главни учители, 2 учители в ЦДО, 5 старши учители в ЦДО, логопед / педагогически съветник.	

- Училищни екипи разработват проекти:
  - Проект „Квалификация на педагогическите кадри”;
  - Многостранен проект „Здравословно хранене” ;
  - Информационни и комуникационни технологии и системата на училищното и предучилищно образование;
  - Национална програма „Осигуряване на съвременна образователна среда:
    - „Подкрепа на целодневното обучение на учениците”;
    - „Музеите като образователна среда”;
    - „Осигуряване на ученически шкафчета”;
    - „Подобряване на условията за експериментална работа по природни науки”.
  - Националната програма на МОН „С грижа за всеки ученик”
  - Национална програма „Твоят час“
  - Национална програма „Без свободен час“
  - Регионална програма „Да мислим децата на Монтана“
  - Оперативна програма „Региони в растеж”

5. КВАЛИФИКАЦИОННА ДЕЙНОСТ

Силни страни

- Формирани са МО към УКПТВ които обменят опит, идеи и обсъждат трудностите, които срещат учениците при усвояването на учебното съдържание.
- Квалифицирани педагогически кадри, носители на I ПКС-1, II ПКС -8, III ПКС-5, IV ПКС- 2, V ПКС- 8
- Има допълнителни квалификации и преквалификации.
- Участие в национални конкурси, програми:
- Участие в проект „Квалификация”
- Резултати от участие в олимпиади и състезания.
- Училищна традиция е участие на учениците в олимпиадите по БЕЛ и Математика.
- За областен кръг по БЕЛ се класираха седем ученици, като престижното първо място зае Велина Боянова Бойчева от VI „а” клас.
- За областен кръг по математика се Кристиян Румен Найденов от V „б” клас.
- Учениците от начална образователна степен активно се включват в състезанията на СБНУ- 666 участници. На финалното национално състезание се класираха и участваха 41 ученици, от които 19 са отличени с медали, а най-много са първокласниците.

Слаби страни

- Недостатъчна мотивация за повишаване на квалификацията
- Малък брой млади учители.

-
- В училището ни се отбеляза деня на математиката с математическо състезание , проекти и мултимедиини презентации.
- През учебната година се проведеха уроци по родолюбие в трети,„в”, пети,„б” и пети,„в” клас. Обучението по история и цивилизации по новата учебна програма завърши със среща- разговор с археолога Мирослав Марков на римската крепост в града и урок-демонстрация в Държавен архив -Монтана. Училищна традиция е възстановяване на народните обичаите коледуване, бърдни вечер и сирни заговезни. За втора година се включихме в инициативата най-големият урок на света.
- Училищен отбор участва в общинското състезание по гражданска защита. В училище се проведеха седмица на мобилността в съответствие с националния календар и европейска седмица на движението и на безопасността на движението по пътищата.
- Във връзка с националната програма за насърчаване на четенето в училище се проведеха маратон на четенето, състезание „Език свещен на моите деди” и редица съвместни инициативи с Регионална библиотека „Гео Милев”.
- Участвахме в националната инициатива „Розите на България”
- Талантливи художници и фотографи от нашето училище

участваха и заеха призови места в редица национални и регионални конкурси. ▪ В училището се проведеха благотворителни кампании. Участвахме в инициативата на президента на Р България „Българската Коледа”, за което получихме благодарствено писмо. Организира се конкурс за коледна и великденска окраса, благотворителен мартенски базар и изложба на тема „Красотата на природата събрана, в една чаша”.	
6. Спортни дейности	
Силни страни	Слаби страни
Учебните часове се провеждат в спортната база. Годишно се провеждат един спортен празник, турнири, състезания и други. Високи спортни постижения на общински, областни и национални спортни състезания. Училищните спортни тимове участваха в състезания от спортния календар и спечелиха призови места. Отборът по футбол участва в общинското първенство и се класира на второ място в група А. Отборът по баскетбол /момичета/ спечели I място на общинско, областно и зонално първенство, а на Републиканското се класира на девето място. На общинският турнир по тенис на маса заехме второто място.	Спортната база е недостатъчна за броя ученици.

Възможни заплахи	Възможности за решаване на проблема
Възможност за възникване на инциденти по време на спортни занятия , поради използване на спортната база едновременно от две или повече паралелки.	Изграждане на футболно игрище в двора на училището. Осигуряване на широк спектър от извънкласни форми за свободното време на учениците и създаване на условия за тяхната публична изява, инициатива и творчество.
7. ИКТ	
Силни страни	Слаби страни
Има достатъчен брой добре оборудвани компютърни кабинети. Всички учители са преминали курсове за квалификация. Учители провеждат часове по учебни предмети в компютърните кабинети. Има интернет и електронна поща. Провеждат се множество интегрирани уроци. Има изграден и подържан интернет сайт. Училището разполага с безжичен достъп до Интернет. Изграден е Информационен център- КИОСК.	Няма назначен завеждащ кабинет ИКТ.
Възможни заплахи	Възможности за решаване на проблема
Наличие на техника, която не се използва поради изтичане на лиценза на софтуера. Създават се възможности за виртуална агресия при общуване в интернет.	Оборудване на всички класни стаи с мултимедии и възможност за използване на интерактивна дъска. Използването на платформата Smart class room за дистанционно обучение на учениците.

	Масово навлизане на ИКТ в обучението с оглед подготовката на учениците за работа и живот в информационното общество. Разширяване на създаването и използването на електронно учебно съдържание. Осигуряване на достъп до добри международни образователни ресурси, специализирани учебни помагала и услуги (виртуална лаборатория по химия, физика, онлайн симулация на реални процеси и научни експерименти).
8. Учебно-техническа и материална база	
Силни страни	Слаби страни
Добра материална база, оформени пространства. Саниран сграден фонд. Клуб на ученика. Оборудвано помещение за хранене на учениците. Парната инсталация. Енергоефективна дограма. Два компютърни кабинета, кабинети по биология и по чужд език.	Базата по физическо възпитание и спорт е неадекватна на потребностите на училището. Необходимост от подмяна на канализационната система на училището.

Лавка за закуски. Оборудвани класни стаи и кабинети. Тематично оформени витрини в коридорите и фойетата. Нает училищен автобус. Стаи, оборудвана за ЦДО в училище. Стая за педагогическия съветник и логопед в училище.	
Възможни заплахи	Възможности за решаване на проблема
Опазване на наличната МТБ.	Частични ремонти и обновяване интериора на класните стаи. Изграждане на съвременни игрища за футбол, баскетбол и лека атлетика. Поддържане постигнатото високо ниво на технологично развитие. Стремежът е – изпреварващо предоставяне на учителите на най-модерна и достъпна техника за осъществяване на интерактивно обучение.

9.ВЪТРЕШНО-УЧИЛИЩНО УПРАВЛЕНИЕ

Силни страни

Слаби страни

КОНТРОЛНА СРЕДА

- Демократичен стил на управление.
- Добър психологически климат.
- Работа в екип.
- Контролната дейност е свързана с работни съвещания и работа на педагогическия съвет.
- Ръководството работи компетентно и повишава своята квалификация.
- Планирани ресурси: човешки, финансови и времеви за реализиране на стратегическите цели на организацията;
- Действащ етичен кодекс на поведение в училището и назначена етична комисия към него;
- Планирана ефективна вътрешна и външна квалификация на педагогическия персонал;
- Висококвалифициран педагогически персонал-над 81 % от персонала притежава образователно- квалификационна степен „магистър“;
- Въвеждането на нови технологии в работата на училището;
- управлението на училището и работата проекти са положителен елемент от дейността на училището;

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

- Осигурена прозрачност на управлението на организацията, широк достъп до информация чрез сайта на училището;

КОНТРОЛНА СРЕДА

- Липса на реално действаща политика, която да осигурява стимулиране и задържане на висококвалифицирани служители в сферата на образованието;
- Образователно-квалификационната степен „магистър“ на висшите учебни заведения не гарантира еднакво качество на образование и компетентност на педагогическите специалисти, което е особено силно изразено при учители с многопрофилни специалности;
- Стратегическите промени по своята същност са директивни и се извършват предимно след промяна на нормативната уредба;
- Демографските фактори и ежегодно намаляващият брой на децата в училище водят до пренебрегване на потенциала и желанията на децата и поставят училището на „пазара на труда“, където основен принцип за развитие е нелоялната конкуренция и печалба на всяка цена, без да се вземат под внимание етичните и морални норми на поведение, абсолютно задължителни за една образователна организация;

КОНТРОЛНИ ДЕЙНОСТИ

- Диагностичният контрол в образователната организация не води до определяне на неизползвания потенциал в организацията;

- Реализиране на проекти, финансирани със средства от ЕС;
- Наличие на индикатори за измерване на напредъка и крайните резултати;
- Ефективна комуникация при управлението на проекти бенефициенти и управляващи органи;
- Идентифициране на потенциалните рискове спрямо дефинираните при планирането цели;

КОНТРОЛНИ ДЕЙНОСТИ

- Сравнително добра оценъчна функция на контрола, която се изразява ежегодно в атестационно оценяване на педагогическия персонал чрез диференцирано заплащане;
- Засилена диагностична функция в управленския контрол, която реализира обратната връзка в управлението-подаването на информация за степента на постигане на предварително определените параметри в дейността на организацията;
- Висока степен на интегриране между контролната и информационната система на организацията;
- Силно развита анализираща функция на контрола, която дава оценка на текущото състояние на дейността на организацията;
- Изградена система за вътрешна комуникация;
- Изготвяне на периодични доклади за напредъка по изпълнението на целите, задачите и плановете;
- Наличие на процедура за актуализация на база-данни и документация;
- Провеждане на периодични срещи с външни обекти на системата: родители, работодатели, училищно настоятелство, институции, свързани с образованието и

- Поради липса на управленски компетенции, в повечето случаи, анализът не води до намиране и прилагане на по-резултатни и ефективни решения при планирането;
- Липса на мотивираща функция на контрол;

МОНИТОРИНГ

- Частична формалност при изготвяне на отчетните доклади в различните нива на системата;

закрилата на детето; МОНИТОРИНГ ▪ Извършване на ежегодно планиране на оперативните и стратегическите цели на организацията; ▪ Наличие на процедура, която позволява проследяване на предприетите действия във връзка с препоръки, предписания или указания на контролни органи; ▪ На управленско ниво се наблюдава система за ежедневно обсъждане на изпълнението на дейностите и проблемите, свързани с тях;	
Възможни заплахи	Възможности за решаване на проблема
▪ Намаляване броя на учениците и обезлюдяване на региона вследствие на демографски и икономически политики-закриване на училища; ▪ Наличието на голям брой училища в региона, които нямат ясна изразена визия, за да не бъдат закрити; ▪ дублират визията на училища с дългогодишен опит, което води до занижаване на качеството на предлаганото образование; ▪ Съществуване на СУ-та, които имат некоректен механизъм за задържане на ученици-позволен от Закона, което нарушава правото на всяко дете за личен избор; ▪ Нарастване на социалните различия между учениците; ▪ Изоставане от съвременните тенденции в образователната система при използването на ИКТ; ▪ Застаряващ педагогически персонал; ▪ Изместване на функцията и ролята на учителя, което води	▪ Контролната дейност да води до санкции и до стимули в заплащането. ▪ Приоритет на държавната политика и тази на ЕС: „учене през целия живот“, което осигурява разнообразни възможности за постоянна квалификация на училищния персонал. Това би решило отчасти проблема с липсата на кадри в образованието; ▪ Възможности за допълнително финансиране на училищните дейности чрез развитието на дейността на училищното настоятелство, което да функционира като НПО и може да осигурява кандидатстване по проекти; ▪ Създаването на обществено-консултативни съвети, които да имат контролна функция при вземането на решения и провеждането на регионални политики в образованието; ▪ Създаването на система за кариерно развитие, която да не се базира на възрастови критерии, а да взима под

до напускане на педагозите от системата; Обезвереност в системата от ученици и учители; ▪ Възможности за корупционни практики; ▪ Синдикални организации, които не функционират в полза на учителите, а гонят единични интереси; ▪ Изменения в законодателството, които не са адекватни на реалните нужди и проблеми;	внимание и да отчита педагогическата и дидактическа работа на специалистите в образованието; ▪ Ангажиране на обществото и осигуряване на публичност за проблемите на образованието и възпитанието; ▪ Подобряване на микроклимата в училище и осигуряване на безопасни условия на труд и образование със съдействието на педагогическия съветник, класните ръководители, КПОП, мед.фелдшер и охрана.
10. УПРАВЛЕНИЕ И ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО С ВЪНШНАТА СРЕДА	
Силни страни	Слаби страни
▪ Има система за работа с родителите. ▪ Добри контакти с РУО и общината. ▪ Изградено и добре функциониращо училищно настоятелство и обществен съвет. ▪ Изграден сайт на училището; ▪ Изграден електронен сайт на училището. - Закупен и функциониращ КИОСК в училището.	▪ Липса на лоби в Общински съвет; ▪ Не е ефективна работата с родителите; ▪ Негативно отношение на обществото към образованието; ▪ Неангажираност на местните структури за развитие на образованието в региона;
Възможни заплахи	Възможности за решаване на проблема
▪ Липсата на адекватни взаимодействия с външната среда води до оттеглянето на доверието на обществото в институцията и намален прием;	▪ Взаимоотношенията с РИО и общината понякога са вертикални и административни. ▪ Училищното настоятелство работи по проекти. ▪ Партньорство с НПО и агенции. ▪ Адекватна и перманентна поддръжка и актуализация на сайта на училището.
11. ФИНАНСИРАНЕ	
Силни страни	Слаби страни
Делегиран бюджет на училището. Отдаване помещения под наем.	Малък брой на фирми и частни лица, които даряват средства за развитие на училището.

Дарения от Училищното настоятелство.	Недостатъчен размер на единния разходен стандарт на брой ученик- не позволява да се заделят достатъчно средства за ремонт и поддръжка на МТБ.
Възможни заплахи	Възможности за решаване на проблема
	Създаване на условия за повишаване притока на публични и частни средства към училището. Осигуряване на условия за родителско и гражданско участие в управленската и финансовата дейност на училището. Насърчаване осигуряването на допълнителен финансов ресурс в училището, чрез съвместни дейности с училищното настоятелство. Благотворителни акции.
12. УЧАСТИЕ В ПРОГРАМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ	
Силни страни	Слаби страни
Училището участва в разработване на проекти, свързани с екологията, празнуването на празниците и обогатяването на материалната база. ПМС № 129/2000 г. – ежегодно оборудване със спортни уреди и пособия. Национална кампания “За чиста околна среда” на Министерството на Околната среда и водите. Национална програма на МОН „С грижа за всеки ученик“- Модул "Осигуряване на обучение на ученици с пропуски и формиране на групи по интереси“ Програма „Еразъм +“ на ЕС.	Липса на достатъчен брой учители, обучени за работа по проекти.
Възможни заплахи	Възможности за решаване на проблема
	НП „Училището - територия на учениците“

II. ПРИНЦИПИ ЗА РАЗВИТИЕТО НА ОУ „ИВАН ВАЗОВ“ - Монтана

Ориентираност към личността	Най-важната задача за нас, е успехът на отделната личност.
Равен достъп	Всеки ученик, постъпил в училището има право да получи качествено образование, което отговаря на нуждите и способностите му.
Сътрудничество	Успешната образователна и възпитателна политика -като се започне от начален етап и се стигне до седмокласниците - се основава на широко участие в сътрудничество с институциите и родителската общност - от концепцията до изпълнението.
Отговорност	Всички членове на педагогическата колегия и помощно-обслужващия персонал, ангажирани в образователната, възпитателната и обслужващата дейност, осъществявана в училището, носят отговорност за постигане на трайни ефекти с дългосрочно въздействие.
Гъвкавост	Образователната и възпитателната дейност е ориентирана към многообразните личностни потребности и предоставя възможности за свободен избор на обучаваните.
Единство в многообразието	Обучението, подготовката и възпитанието на децата и младите хора се осъществяват в рамките на единна културно-образователна среда, която създава гаранции за защита и развитие на отделните култури и традиции в рамките на училищната образователна политика и общо културно-езиково пространство.
Новаторство	Административното ръководство и педагогическата колегия демонстрира воля и възможности за възприемане на нови подходи и философии с цел постигане на по-добри резултати.
Автономност	Училището, като част от системата на образованието ползва автономия да провежда собствена политика отговаряща на държавните образователни изисквания.
Отчетност	Всички участници в образователната и възпитателната дейности отговарят и се отчитат за своите действия с цел осигуряване на ефикасност, ефективност и резултатност на политиките.
Ефективност	Динамично управление, реализация и обвързване на ресурсите с конкретни резултати, оценка на миналия опит и бъдещото въздействие.
Законосъобразност	Всички цели, приоритети, мерки и конкретни действия съответстват на Конституцията на Република България, на законите и другите нормативни актове.

Приоритетно направление I.	Повишаване на качеството и ефективността на училищното образование и възпитание
Приоритетно направление II.	Усъвършенстване системата за квалификация и перманентно обучение
Приоритетно направление III.	Утвърждаване на училището като научно, културно и спортно средище
Приоритетно направление IV.	Удовлетворяване на специфичните образователни потребности на учениците и нарастващата взискателност на родителите. Подобряване на работата с ученици с емоционални и интелектуални затруднения
Приоритетно направление V.	Осигуряване на стабилност, ред и защита на децата в училището
Приоритетно направление VI.	Взаимодействие с родителската общност
Приоритетно направление VII.	Осигуряване на широк спектър от извънкласни форми за свободното време на учениците и създаване на условия за тяхната публична изява, инициатива и творчество
Приоритетно направление VIII.	Подобрения във външната и вътрешна среда на училището
Приоритетно направление IX.	Изпълнение на Национална стратегия за „Учене през целия живот”
Приоритетно направление X.	Участие в национални програми и проекти

2. Стратегическите цели са:

- Да формулира приоритетните задачи за развитие на училището в четиригодишен период 2016/2020 год.
- Да набележи действия за реализация на желаните промени, като осигури най-ефективно използване на ресурсите.
- Да интегрира действията на различните институции, структури и лица, които имат влияние върху развитието на училището.

- Да превърне училището в благоприятна и безопасна среда за качествено образование и възпитание на учениците.
- Да формира ученическата личност като гражданин на демократично общество – българско и европейско; като свободна, морална и инициативна личност с широка обща култура, уважаваща законите, правата на другите, техния език, религия и култура, познаваща и зачитаща националните и общочовешките ценности;
- Да насърчава грамотността, развива интелектуалните възможности и комуникативните способности на личността, нейната индивидуалност и самостоятелност чрез създаване на благоприятна среда, включваща и партньорство с други институции;
- Да изгражда физически и морално здрави и дееспособни личности, готови да поемат граждански отговорности;
- Да формира национално самосъзнание, да възпитава в родолюбие, в обич и уважение към родния край и в съпричастност към глобалните проблеми на човечеството;
- Да формира потребности, интереси и нагласи за учене, обучение и самоусъвършенстване през целия живот;
- Да осигури необходимото равнище на общообразователна и професионална подготовка на личността, позволяващо ѝ непрекъснато да се образова и самообразова.

3.Задачи

3.1.Задачите, които следва да се решават са:

- 1) Задоволяване на потребностите от съвременно, модерно училище и училищна среда, отговарящи на критериите на Европейския съюз;

- 2) Стимулиране и мотивиране на учениците да мислят, да изразяват свободно своето мнение, да правят това, което искат, без да бъдат принуждавани и командвани, да работят с убеждението, че вършат нещо полезно за себе си, за училището и за обществото ;
- 3) Определяне на приоритетните сфери на дейност и направленията, оптимално съответстващи на личностните потребности и възможности на учениците и възможностите на пазара на труда в региона;
- 4) Запазване и развитие на здравето на учениците;
- 5) Разработване на училищна стратегия за реализиране на държавната политика по отношение на физическата култура и спорта;
- 6) Генериране на идеи за нови или за подобрени работни практики и услуги в сферата на ученическото творчество и свободното време на учениците;
- 7) Зачитане на отговорностите, правата и задълженията на родителите, установяване на социален диалог „семејство - училище“;
- 8) Използване на добри педагогически практики за измервания и управление, свързани с влиянието на училището върху социалната инфраструктура, с имиджа на педагогическата колегия, с диалога, който тя води в обществото, както и с другите заинтересовани от дейността и постиженията ѝ общности;
- 9) Създаване на благоприятна училищна среда за формиране на разнообразие от поведения, етични системи и ценности, които се предават, практикуват и утвърждават от членовете на училищната общност в условията на осъществяване на образователните дейности в межкултурни взаимодействия;
- 10) Рационализиране на стратегията за превенция и противодействие на асоциалното поведение и противообществените прояви на малолетни и непълнолетни и намаляване дела на отсъствията по неуважителни причини или на преждевременно напусналите образователната система ;
- 11) Осигуряване на безопасни условия за труд и творчество на децата на територията на училището;

- 12) Постигане на висока ефективност в обучението по ИКТ и утвърждаването му в образователния процес, в неговата организация ,управление и контрол;
- 13) Определяне и прилагане на система от правила, процеси, процедури и взаимовръзки за управление на училището и за изпълнение на стратегията за развитие;
- 14) Подобряване на дейностите по финансово осигуряване на училището и реализирането на целите на училищната стратегия за развитие при най-ниски разходи и максимална ефективност;

III. МИСИЯ НА УЧИЛИЩЕТО

Отчитайки влиянието на новите реалности и най-вече изискванията, произтичащи от Закона за предучилищното и училищното образование (2016г.), Програма за управление на правителството на РБългария за периода 2017-2021г.,вкл. ПМС100/08.06.2018г., Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система 2016-2021г., Стратегията „Европа 2020 г.” IV ОУ " Иван Вазов” определя своята мисия за създаване на качествена образователна среда, която да гарантира развитие на личността на всеки един ученик, така че да се постигне пълноценна трудова и социална интеграция в обществото. Това, което ни отличава от другите, е високото равнище на успеваемост на нашите ученици както при външното оценяване, така и при реализацията в други училища. Затова нашата МИСИЯ е:

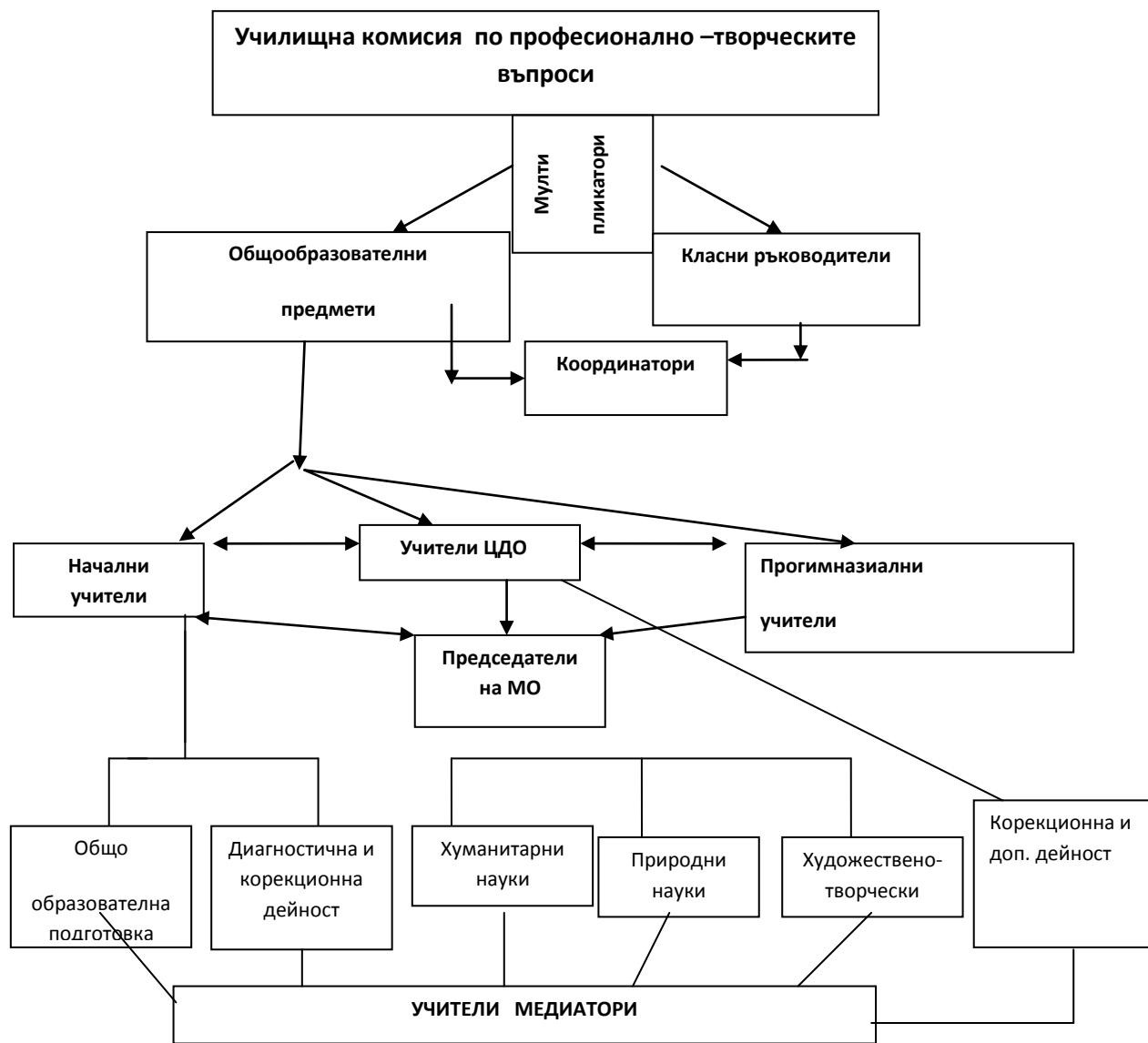
Конкурентноспособно училище, гарантиращо високо качество на общообразователната подготовка на учениците от първи – седми клас.

IV. ДЕВИЗЪТ НА УЧИЛИЩЕТО

„Можем,защото знаем”

V. ОСНОВНИ СРЕДСТВА ЗА КОНКРЕТИЗАЦИЯ И РЕАЛИЗИРАНЕ НА СТРАТЕГИЯТА

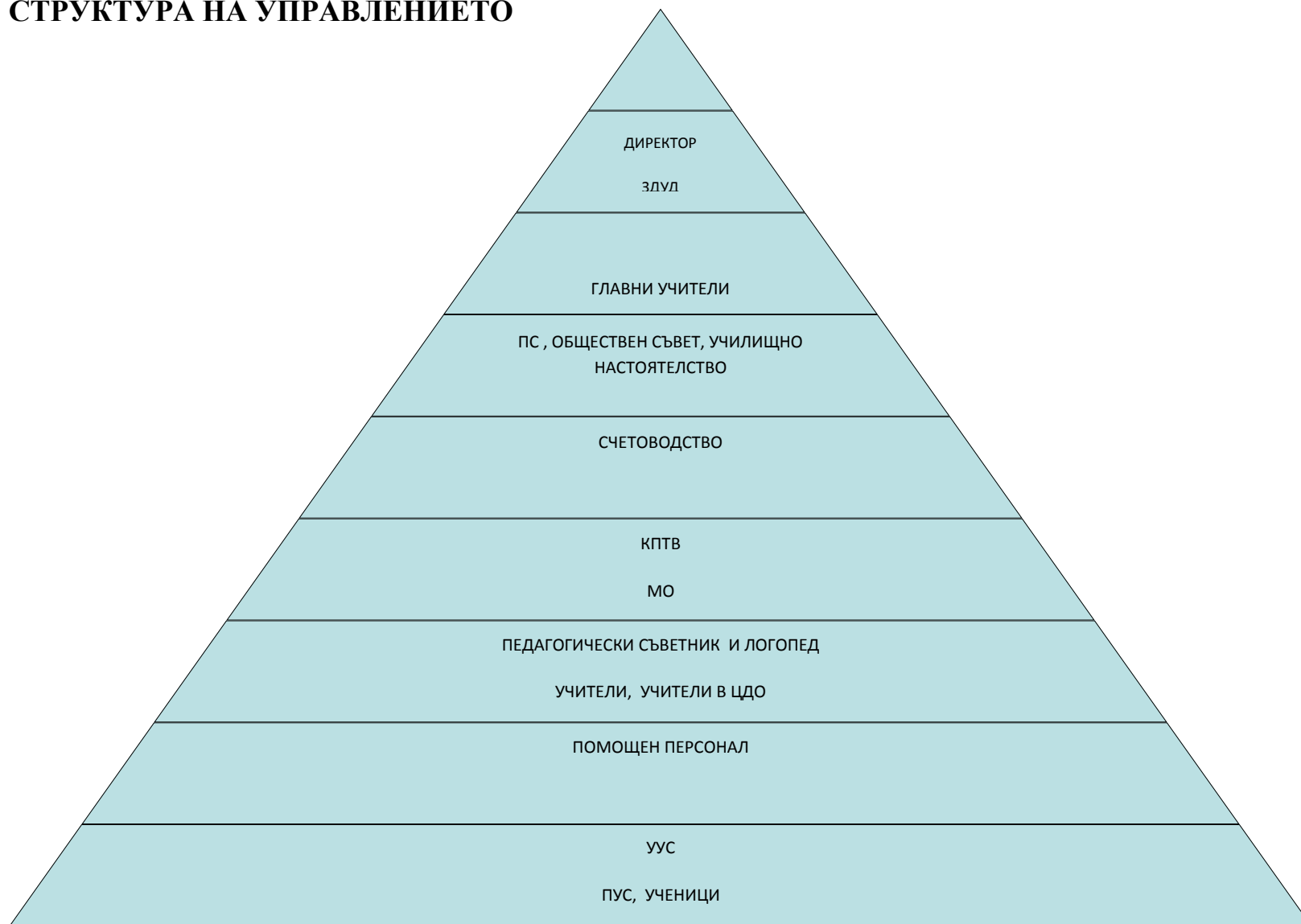
1. Изграждане на екипи, екипно мислене и поведение.
2. Разработване на програми, проекти и планове.
3. Ефективен модел за квалификационна дейност чрез УКПТВ.

4.

4. Привличане на инвестиции по проекти на ЕС, МОН, Община Монтана, от партньори.
5. Качествени резултати и изяви на учениците.
6. Подобряване на спортна зала.
7. Финансово осигуряване.
8. Средствата за изпълнение на стратегията се осигуряват от:
  - бюджета на училището – прилагане системата на делегирани бюджети;
  - наеми от помещения;
  - проекти;
  - партньори.
  - Отчитане изпълнението на стратегията - всяка година на педагогически съвет.
9. Структура за управление:
  - 9.1. Екип за реализиране на стратегията като структурно звено в управление на стратегията:
  - 9.2. Директор
  - 9.3. ЗДУД
  - 9.4. Педагогически съвет, Обществен съвет, Училищно настоятелство
  - 9.5. Главни учители
  - 9.6. Педагогически съветник и логопед
  - 9.7. Научни специалисти и представители на НПО
10. Методи за управление на стратегията:
  - 10.1. Анализ и оценка
  - 10.2. Диагностика
  - 10.3. Дългосрочно планиране
  - 10.4. Контрол
  - 10.5. Ситуативен подход

СТРУКТУРА НА УПРАВЛЕНИЕТО

11. Устойчивост на стратегията:

- 11.1. високи резултати;
- 11.2. висок имидж;
- 11.3. трайно позициониране на училището;
- 11.4. всички имат обща визия, мисия и цели;
- 11.5. ново състояние на училището т.е. промяна.

12. Към стратегията се разработват:

- 12.1. проекти;
- 12.2. планове;
- 12.3. дейности;
- 12.4. програми и оперативни стратегии.

13. Провеждане на мониторинг за степента на реализиране на стратегията посредством:

- 13.1. периодично събиране и отчитане на определена информация по различните дейности, залегнали в стратегията;
- 13.2. съпоставяне между планираните цели и реално постигнатото състояние на управлението на образователните дейност;
- 13.3. своевременно провеждане на процесите на промяна в съответствие с потребностите на училищната среда.

VIII.ЗАКЛЮЧЕНИЕ

- Предложената стратегия отразява намеренията на педагогическия колектив на IV ОУ “Иван Вазов” - Монтана за развитие и усъвършенстване на образованието през следващите 4 години.
- При определяне на приоритетите, включени в тази стратегия, сме се ръководили от разбирането, че развитието на образователната система има за основна цел формирането на свободна и творческа личност, чиято социална функция е интегриране в обществото и участие в неговото обновяване и промяна.
- Стратегията обхваща периода от 2016 г. до 2020 г., като следва да бъде актуализирана всяка година.

ЛИТЕРАТУРА:

1. Балкански, П. Христоматия по стратегически мениджмънт в образованието С., А., 2003
2. Балкански, П. и др. Христоматия по образователен мениджмънт С., А., 2003
3. Балкански, П. и др. Христоматия по образователни системи и структури С., А., 2003
4. Балкански, П. Училищен мениджмънт, теория, книга 1 ИК “Ласка” С., 2001
5. Петров, П. и др. Образователни технологии и стратегии на учене изд. “Веда Словена – ЖГ” С., 2001

Настоящата Стратегия е приета на Педагогически съвет с Протокол от 10.09.2016г. , утвърдена със Заповед № РД-09-176/ 10.09.2016г. на Директора на IV ОУ „Иван Вазов“ – гр. Монтана.

Стратегията е актуализирана за учебната 2018/2019 г., приета на Педагогически съвет с Протокол от 07.09.2018г. и утвърдена със Заповед № РД-09-185/ 07.09.2018г. на Директора на IV ОУ „Иван Вазов“ – гр. Монтана.